

Skjærtorsdagsbetraktning

Påsken 2007

Per Midteide

Det siste måltid

”Det siste måltid” det lyder egentlig ganske skremmende. Det minner om måltidet den dødsdømte får før henrettelsen.

”Den siste olje” det er det siste man i noen kristne tradisjoner kan tilby et menneske som holder på å dø

”En siste hilsen” står det gjerne på sløyfer på graven...

Jesu siste måltid med vennene sine innledes i Lukasevangeliet med ordene:

”Jeg har lengtet inderlig etter å holde dette påskemåltid med dere før jeg lider.”

og han fortsetter:

” For jeg sier dere: Aldri skal jeg spise det mer før det har fått sin fullendelse i Guds rike.... Fra nå av skal jeg aldri mer drikke av vintreets frukt før Guds rike er kommet.

Det måtte ha vært en underlig opplevelse for disiplene – hva mente han egentlig med å si at han aldri mer skulle drikke av vintreets frukt før i Guds himmel rike. Jeg kan tenke meg at det må ha vært en helt spesiell stemning rundt bordet denne kvelden. Jeg vil tro de var temmelig forvirret – hva betydde disse merkelige ordene fra Jesus? Vi vet ikke hva de tenkte, men de kunne nok aldri forestille seg hva som skulle skje de kommende tre dagene. De kunne ikke vite at det måltidet de delte denne

kvelden skulle føres videre gjennom århundrer og årtusener.

Det virker som det er ganske stor avstand mellom dette enkle, og sikkert noe dystre måltid og det storslagne selskap i det kommende Guds rike – hvor de skulle sitte til bords med Abraham, Isak og Jacob – i feiringen av at den endelige seier var vunnet over alle onde krefter og hvor den hellige treenighet innleder evighetens nye virkelighet.

Men det var mellom disse to størrelsene disiplene kom til å leve og virke. Og det er mellom disse begivenheter vi lever og samles om Herrens bord denne Skjærtorsdag.

”Ta dette og et det! Dette er mitt legeme.”
sa Jesus. Og etterpå tok han kalken og sa:
”Drikk alle av den! For dette er mitt blod, paktens blod, som utøses for mange til syndenes forlatelse...”

Underlige ord, som den kristne kirke har forstått ulikt gjennom alle tider. Det er blitt et måltid som forener – og som skiller. Heldigvis har det som forener blitt sterkere enn det som skiller i den siste generasjon.

Jeg husker selv fra min barndoms menighet at de som ikke tilhørte vår lokale menighet måtte sette seg på den andre siden av midtgangen når nattverden skulle deles ut. Selv som barn opplevde jeg dette som rart og unaturlig.

Gud være takk, nå praktiserer hele kirkesamfunnet vårt det åpne nattverdbord som alle som bekjenner Kristus som Herre kan delta i.

”Skjærtorsdag” det er et underlig navn på en kirkelig høytidsdag, og jeg har lurt på hvordan navnet har blitt til. På norsk kommer ordet fra det norrøne ”skira” som betyr renselse, det har blitt til ”skjær” som altså betyr ren. Bakgrunnen er tofoldig: Ved denne anledning vasket Jesus disiplenes føtter, en praksis som fra tid til annen også dukker opp i vår kirkelige sammenheng. Altså en renselse ved inngangen til samlingen om Herrens nattverd – en forberedelse – til den andre renselsen som symboliseres i tanken på den rensingen fra synd som mottakelsen av Jesus Kristus gir. Mottakelsen av hans legeme og blod slik vi tar imot ham i nattverden. Tilgivelse for synd, renselse fra alt som er urent får vi del i ved Jesu gjerning for oss.

Vi feirer dette måltid i glede over å få del i Herrens liv og hans død og hans oppstandelse.

For minnes ikke en død venn som vi har mistet, men vi minnes en Frelser som gir oss sitt eget legeme og blod – hele sitt liv ga han for oss, og det er en gave vi kan ta imot med stor glede. Ja, med takk for at denne gaven sletter ut vår synd – frelsen kommer oss nær. I dette måltidet hører vi hans egen stemme: Ta dette og et det, dette er mitt legeme som gis for dere – det er mitt blod, paktens blod som utøses for mange til syndenes forlatelse.

Dette er nåde, dette er tegnet på at vi får har del i Jesus Kristus selv og kan rette blikket mot et måltid vi en gang skal feire i det kommende Guds rike.